

KONU: Vietnam-Avrupa Birliği Serbest Ticaret Anlaşması (EVFTA)

10 yıla yakın süren müzakereler sonucunda 30 Haziran 2019'da imzalanan, AB Parlamentosunda 12 Şubat 2020 tarihinde onaylanan, Vietnam Parlamentosunda ise 08 Haziran 2020'de onaylanan EVFTA 01 Ağustos 2020'de yürürlüğe girdi.

Son yıllarda ihracat hamlesini artıran ve Çin'e alternatif pazarlardan biri olarak öne çıkan Vietnam, Singapur'un ardından AB'nin STA imzaladığı ikinci Güneydoğu Asya ülkesi. Bu STA AB'nin geliştirmekte olan bir ülke ile yaptığı bu güne kadarki en modern, kapsamlı ve hırslı antlaşma olarak ön plana çıkıyor. Anlaşma tarife dışı engelleri de yasaklıyor, fikri mülkiyet koruma, işçi hakları ve sürdürülebilir kalkınmaya ilişkin koşullar öne sürüyor ve hizmet ile kamu alımları piyasalarının da açılmasını getiriyor. STA'nın yanında AB ile Vietnam arasında yatırımların korunmasını ilişkin bir anlaşma da imzalandı (EVIPA).

Dış ticaretin yanı sıra, bankacılık denizcilik ve posta gibi alanlarda AB firmalarının Vietnam piyasasına girişinin yolunu açan EVFTA ile AB firmaları Vietnam hükümetince açılacak ihalelere girebilme hakkına kavuşuyor.

Anlaşmanın yürürlüğe girmesi ile AB'nin Vietnam'a uyguladığı vergilerin yaklaşık %66'sı, Vietnam'ın AB'ye uyguladıklarının ise %71'i sıfırlanmış olup, 10 yıl sonunda ise tüm vergilerin %99'unu kaldırılmış olacak.

Halihazırda AB-Vietnam ticaret hacmi 47,6 milyar Euro olup, EVFTA ile AB'nin Vietnam'a ihracatının %29 (8 milyar Euro), Vietnam'ın AB'ye ihracatının ise %18 (15 milyar Euro) oranında artacağı hesaplanıyor. Ayrıca Dünya Bankasınca yapılan tahminlere göre, EVFTA sayesinde 15 yıl içinde Vietnam'ın milli geliri %2'ye yakın artacak. AB Komisyonuna göre EVFTA'nin AB'nin GSYİH'sine katkısı 2035 yılı itibariyle 29,5 milyar ABD dolarını bulacaktır. Vietnam Planlama ve Yatırım Bakanlığı hesaplarına göre ise 2025 itibariyle ülkenin GSYİH'sinin %4,6 artmasına katkıda bulunacaktır.

Halen AB yatırımcıları Vietnam'da 18 ekonomik sektörde aktif ve 2018 yılı itibariyle Vietnam'da 2133 projeye 23,9 milyar dolar yatırım yapmış durumda.

EVFTA'nın sağlayacağı itici güç sayesinde Vietnam'ın 2025 yılına kadar AB'ye ihracatını %42,7 oranında artıracığı öngörülmekte olup bu ihracatın tekstil, ayakkabı, elektronik ve su ürünleri gibi sektörlerde yoğunlaşması bekleniyor.

Öte yandan, EVFTA'de yer alan katı menş kuralları, yüksek ürün standartları, fikri mülkiyet hakları, işgücü ve çevrenin korunması gibi hükümlerin, anlaşmanın Vietnam açısından uygulanmasında zorluklara yol açabileceği öngörülmüyor.

Ülkemizin en önemli ihracat pazarı olan AB'nin, yine ülkemizle rekabet halinde olan Vietnam ile imzaladığı STA sonucunda ülkemiz ihracatına negatif etkilerde bulunması olasılığının bertaraf edilebilmesi amacıyla, AB ile olan mevcut Gümrük Birliği hükümlerinde güncelleme çalışmasının bir an önce yapılması önem arz etmektedir.

Saygılarımla arz ederim.

04.01.2021